

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЋА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: ЈУЛ 2020. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 7:
ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ 2

ТЕСТ ПИТАЊА:

- 1. У складу са МРС 2 – Залихе, нето билансну вриједност залиха робе у малопродаји чини њена:**
  - a) малопродајна вриједност
  - b) набавна вриједност
  - c) набавна или нето продајна (остварива) вриједност, у зависности од тога која је нижа
  - d) набавна или нето продајна (остварива) вриједност, у зависности од тога која је виша

- 2. Када се Извјештај о токовима готовине припрема на основу индиректне методе, у складу са МРС 7 – Извјештај о токовима готовине, у сврху квантификације нето токова готовине из пословних активности позитиван финансијски резултат из биланса успјеха треба:**
  - a) увећати за ефекте повећања крајњег у односу на почетно стање обавеза према добављачима
  - b) умањити за ефекте повећања крајњег у односу на почетно стање обавеза према добављачима
  - c) увећати за ефекте повећања крајњег у односу на почетно стање залиха робе
  - d) умањити за ефекте повећања крајњег у односу на почетно стање залиха робе

- 3. У складу са МРС 23 – Трошкови позајмљивања, расходи камата се могу капитализовати:**
  - a) само ако су плаћени
  - b) у цјелокупном износу расхода камате обрачунатих на дугорочне кредите
  - c) ако се односе на кредите намјенски искоришћене за набавку имовине, без обзира да ли су обрачунате прије или после стављања у употребу набављене имовине
  - d) ако се односе на кредите намјенски искоришћене за набавку имовине

- 4. У складу са МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, резервисања обухватају:**
  - a) могуће обавезе чији настанак може да буде потврђен настанком неког неизвјесног будућег догађаја
  - b) садашње обавезе чију вриједност није могуће процијенити поуздано
  - c) процијењене обавезе са неизвјесним роком доспијећа или неизвјесним износом
  - d) садашње обавезе чије измирење вјероватно неће довести до одлива ресурса који чине економске користи

- 5. Према МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, основицу за амортизацију опреме представља:**
  - a) набавна вриједност, умањена за процијењену резидуалну вриједност, ако се амортизација обрачунава дегресивном методом
  - b) набавна вриједност, ако се амортизација обрачунава методом опадајућег салда
  - c) набавна вриједност, ако се амортизација обрачунава функционалном методом
  - d) садашња вриједност, ако се амортизација обрачунава дегресивном методом

- 6. Набавна вриједност опреме износи 50.000, процијењена резидуална вриједност 5.000 а процијењени корисни вијек 10 година. Амортизација се обрачунава дигиталном методом. На крају пете године коришћења опреме садашња вриједност опреме износи:**
- a) 25.000
  - b) 22.500
  - c) 17.273
  - d) 12.273
- 7. У складу са МРС 36 – Умањење вриједности имовине, опрему у билансу стања треба исказати по вриједности која одговара њеној:**
- a) фер вриједности, умањеној за процијењене трошкове отуђења или употребној вриједности, у зависности од тога која је нижа
  - b) употребној или надокнадивој вриједности, у зависности од тога која је нижа
  - c) књиговодственој или надокнадивој вриједности, у зависности од тога која је нижа
  - d) употребној или књиговодственој вриједности, у зависности од тога која је нижа
- 8. Инвестиционе некретнине, у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине обухватају некретнине:**
- a) закупљене по систему финансијског закупа и издате другом под оперативни закуп
  - b) које се налазе у фази изградње
  - c) које се држе у циљу пораста вриједности капитала
  - d) које се користе у производњи или набавци добара и услуга или у производне сврхе
- 9. Према МРС 27 – Појединачни финансијски извјештаји, појединачним финансијским извјештајима сматрају се:**
- a) појединачне компоненте годишњег финансијског извјештаја (биланс стања, биланс успјеха и др.) припремљеног у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја
  - b) извјештаји у којима се улагања у зависна правна лица вреднују по набавној вриједности, у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти
  - c) извјештаји (порески биланси) припремљени у складу са важећим пореским прописима
  - d) извјештаји у којима се улагања у придружена правна лица вреднују у складу са МРС 28 – Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате
- 10. Према МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке:**
- a) ефекти промјене рачуноводствених политика обухватају се проспективно (унапријед)
  - b) ефекти промјене рачуноводствених политика обухватају се ретроспективно (уназад)
  - c) ефекти промјене рачуноводствених процјена обухватају се проспективно (унапријед)
  - d) ефекти промјене рачуноводствених процјена обухватају се ретроспективно (уназад)

11. Према Концептуалном оквиру за финансијско извјештавање, кад се као основица за мјерење елемената финансијских извјештаја користи историјски трошак обавезе се евидентирају:

- a) у износима примљеним у замјену за обавезе или, у одређеним околностима, (нпр. порез на добит), у новчаним износима или новчаним еквивалентима за које се очекује да ће бити плаћени за измирење обавезе у току редовног пословања
- b) по недисконтованом износу новца или новчаних еквивалената који би био потребан да се те обавезе измире у текућем периоду
- c) по вриједностима њиховог измирења; односно, по недисконтованим износима новца или новчаних еквивалената за које се очекује да ће бити плаћени да се те обавезе измире у оквиру редовног пословања
- d) по садашњој дисконтованој вриједности будућих нето новчаних токова за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавеза у оквиру редовног пословања

12. Код примјене индиректне методе израде извјештаја о новчаном току од пословних активности финансијски резултат утврђен по начелу настанка догађаја се:

- a) умањује се повећање потраживања од купаца на крају периода у односу на почетак периода
- b) умањује за повећање обавеза према добављачима на крају периода у односу на почетак периода
- c) увећава за смањење залиха на крају периода у односу на почетак периода
- d) увећава се за добитке од отуђења материјалних сталних средстава

13. Предузеће залихе трговачке робе евидентира по малопродајним цијенама уз обрачунавање укалкулисане разлике у цијени (марже) и укалкулисаног ПДВ-а. Током 2019. године предузеће је укупно продало робе у малопродајној вриједности од 585.000 КМ. Ако су залихе биле задужене уз просјечну маржу од 25%, набавна вриједност продатих залиха (у 2019. години) биће исказана у износу од:

- a) 400.000 КМ
- b) 468.000 КМ
- c) 485.000 КМ
- d) 500.000 КМ

14. У складу са МРС 8, на терет или у корист акумулисане (нераспоређене) добити могу се признати (и исказати у извјештају о промјенама на капиталу), значајни учинци који су настали по основу:

- a) промјена у рачуноводственим политикама
- b) промјена у рачуноводственим процјенама
- c) исправака грешака насталих у ранијим периодима
- d) исправака грешака насталих у текућем периоду

15. Према МРС 12, расход за порез на добит исказује у висини:

- a) текућег пореза на добит
- b) одложеног пореза на добит
- c) збира (или разлике) текућег и одложеног пореза на добит
- d) разлике између текућег пореза и плаћених аконтација пореза на добитак

16. На крају мјесеца у којем је стално средство отуђено, његова бруто књиговодствена вриједност износи 240.000 КМ, а исправка вриједности 150.000 КМ. У тренутку стављања у употребу резидуална вриједност средства процијењена је на 40.000 КМ. Средство је продато и испостављена је фактура купцу на износ од 117.000 КМ (вриједност испоруке 100.000 КМ плус 17.000 КМ ПДВ-а). У књиговодству предузећа – продавца сталног средства, описани пословни догађај резултираће признавањем:

- a) прихода у висини добитка од продаје у износу од 27.000 КМ
- b) прихода у висини добитка од продаје у износу од 10.000 КМ
- c) расхода у висини губитка од продаје у износу од 13.000 КМ
- d) расхода у висини губитка од продаје у износу од 30.000 КМ

17. Које од наведених тврдњи су, према одредбама МРС-а 37, тачне:

- a) као резервисања признају се само обавезе које су посљедица прошлих догађаја независно о будућем дјеловању субјекта
- b) резервисања се могу признати и за трошкове који ће настати при пословању у будућности
- c) субјект може признати потенцијалну имовину и потенцијалну обавезу
- d) ако субјект има штетни уговор, садашња се обавеза која произлази из тог уговора признаје и мјери као резервисање

18. Према МРС 40, добици од улагања у некретнине обухватају:

- a) добитке по основу промјене фер вриједности улагања у некретнине
- b) добитке остварене продајом некретнина које се користе у редовном пословању
- c) добитке остварене продајом некретнина које се држе у посједу с циљем дугорочног пораста њихове тржишне вриједности
- d) континуирани принос на средства уложена у некретнине у власништву правног лица

19. Које од сљедећих тврдњи вриједје за предузећа који примјењују МСФИ за МСЕ:

- a) сва нематеријална имовина призната у билансу стања има ограничени корисни вијек употребе
- b) goodwill стечен у пословном спајању се не амортизује него се тестира на умањење вриједности најмање једном годишње
- c) сви трошкови позајмљивања признају се као расход у добитку или губитку периода у којем су настали
- d) плаћања најамнине под пословним најмом признају се као имовина у билансу стања

20. У текућој активи биланса стања исказана су сљедећа стања: новац 10.000 КМ, потраживања 40.000 КМ и залихе 30.000 КМ. Текућа пасива износи 50.000 КМ, од чега су обавезе према добављачима 10.000 КМ. Коефицијент убрзане ликвидности (брзи текући однос) је:

- a) 1,0
- b) 1,25
- c) 1,6
- d) 2,0

ЗАДАЦИ:

Задатак број 1: Припрема извјештаја о промјенама на капиталу

Акционарско друштво је у току године n евидентирало следеће промјене које су утицале на висину властитог капитала:

- Почетно стање:
  - акцијски капитал – обичне акције 100.000 акција номиналне вриједности 10,00 КМ / акцији, емитованих по цијени од 12,00 КМ / акцији,
  - законске резерве 100.000
  - ревалоризационе резерве 400.000
  - нераспоређени добитак из ранијих година 500.000
- Другу емисију обичних акција у количини од 50.000, номиналне вриједности 10,00 КМ / акцији, по емисионој цијени од 11,00 КМ / акцији
- Поништавање ревалоризационих резерви у износу од 20.000 од чега је износом од 5.000 поништено раније признато смањење имовине у билансу успјеха а остатак је признат у осталом укупном резултату
- Губитак утврђен у билансу успјеха у износу од 100.000

Следеће ($n + 1$) године евидентирани су следеће пословне промјене повезане са позицијама властитог капитала:

- Почетно стање
- Покриће губитка из претходне године на терет резерви капитала
- Расподјела дијела добитка из ранијих година у износу од 100.000 у корист власника
- Исправка материјално значајне грешке из претходне године, која се односила на непрокњижену фактуру за продату робу у малопродаји – малопродајна вриједност робе износи 11.700 а набавна 6.000 – стопа пореза на добит је 10%, а ПДВ-а 17%
- Признавање ефеката промјене рачуноводствене политике повезане са рачуноводственим третманом трошкова позајмљивања, што је довело до повећања властитог капитал у износу од 10.000
- Поништавање ревалоризационих резерви у износу од 20.000
- Нето добитак утврђен у билансу успјеха у износу од 200.000.

Ваш задатак је да:

- а) припремите извјештај о промјенама на капиталу **(15 бодова)**
- б) објасните везу између овог и других компоненти које чине годишњи финансијски извјештај акционарског друштва **(5 бодова)**

Задатак број 2: Обрачун амортизације опреме

Транспортно предузеће располаже камионом чија набавна вриједност износи 100.000 КМ, процијењена резидуална вриједност 5.000 КМ, процијењени корисни вијек 15 година а процијењени радни учинак, мјерен у километрима, 200.000 км. Ваш задатак је да израчунате садашњу вриједност камиона након четврте године употребе ако предузеће амортизацију рачуна:

- а) функционалном методом, при чему је камионом за четири године остварено 25 % укупног радног капацитета **(2,5 бодова)**
- б) методом опадајућег салда **(2,5 бодова)**
- с) дигиталном методом **(2,5 бодова)**
и
- д) да укратко објасните због примјене којих рачуноводствених начела се врши амортизација опреме? **(2,5 бодова)**

Задатак број 3:

Предузеће „ХУ“ је у обрачунском периоду утврдило сљедеће врсте и износе прихода и расхода:

- приходи од продаје робе	400.000 КМ
- набавна вриједност продате робе	300.000 КМ
- трошкови плата	30.000 КМ
- трошкови репрезентације	10.000 КМ
- остали пословни расходи	50.000 КМ
- остали пословни приходи	17.000 КМ
- приходи од дивиденди	8.000 КМ
- приходи по основи наплаћених раније вриједносно усклађених потраживања	12.000 КМ
- расходи по основу вриједносно усклађених потраживања у текућем периоду	15.000 КМ
- расходи по основу камата	7.000 КМ

Од вас се тражи да:

а) Презентујете приходе и расходе у билансу успјеха, при чему ћете исказати међурезултате добитка или губитка од пословних, финансијских и осталих активности, те добитак или губитак периода прије пореза. (8 бодова)

б) Израчунајте износ текућег пореза и укупне пореске расходе (расходе за порез) које треба презентовати у билансу успјеха периода (стопа пореза на добит је 10%) ако: (10 бодова)

- **расходи по основу вриједносног усклађења** (исправка вриједности) **потраживања** признати у билансу успјеха односе се на потраживања од чијег рока доспијећа није прошло годину дана, па нису признати као расход се за пореске сврхе;
- **приходи од наплаћених раније вриједносно усклађених потраживања не укључују се у пореску основицу** (у пореску основицу били су укључени расходи по основу њиховог вриједносног усклађења у ранијем периоду);
- **не опорезују се приходи од дивиденди** (дивиденде су наплаћене од резидента);
- **трошкови репрезентације** за пореске сврхе **признају се у висини од 30%** расхода признатог у билансу успјеха.

У складу са усвојеном рачуноводственом политиком, вриједносно усклађење (исправка вриједности) потраживања врши се на сваки датум биланса стања, али искуство показује да се вриједносно усклађена потраживања наплаћују у 100%-тном износу.

Почетно стање на конту „одложена пореска средства“ било је **2.000 КМ**.

с) Израчунајте износ нето добити или губитка периода који ће бити презентован у билансу успјеха. (2 бода)

Задатак број 4:

За предмет опреме чија је бруто књиговодствена вриједност 48.000 КМ и акумулисана амортизација (исправка вриједности) 27.000 КМ, крајем 2019. године управа предузећа је донијела одлуку о рекласификацији у групу средстава намијењених за продају. Фер вриједност средства умањена за трошкове продаје на датум рекласификације утврђена је у износу од 18.000 КМ.

Почетком 2020. године, предмет опреме је продат и испостављена је фактура купцу на укупан износ од 23.400 КМ (вриједност испоруке 20.000 КМ + 3.400 КМ ПДВ-а).

Од Вас се тражи да:

- a) Утврдите **вриједност** по којој се средство (предмет опреме) треба приказати **на датум рекласификације** у групу средстава намијењених за продају, те **објасните начин утврђивања вриједности** и наведете мјеродавност одговарајућег МСФИ-ија. (5 бодова)
- b) Утврдите **утицај рекласификације и накнадне продаје** средства **на финансијски резултат** у билансима успјеха за **2019. и 2020. годину**. (5 бодова)

